

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 580

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 15 iunie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
755. — Hotărâre pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Extinderea la 4 benzi a drumului dintre Poarta 7 și joncțiunea obiectivului «Pod rutier la km 0+540 al Canalului Dunăre—Marea Neagră» cu drumul care realizează legătura între Poarta 9 și Poarta 8 spre zona de nord a portului Constanța”	2
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
95. — Ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale privind aprobarea licenței de concesiune pentru explorare acordate în urma concursului public de oferte — Runda 98/2019, perimetrul Roșioara, județul Vâlcea	3
96. — Ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale privind aprobarea unor licențe de concesiune pentru exploatare	3
999. — Ordin al viceprim-ministrului, ministrul transporturilor și infrastructurii, pentru publicarea acceptării amendamentelor la anexa Protocolului din 1997 privind amendarea Convenției internaționale din 1973 pentru prevenirea poluării de către nave, așa cum a fost modificată prin Protocolul din 1978 referitor la aceasta (anexa VI la MARPOL, revizuită 2021), adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.328(76) a Comitetului pentru protecția mediului marin	4
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 22 din 4 mai 2022 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	5–14
ACTE ALE CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII	
1.522. — Hotărâre pentru modificarea și completarea Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.375/2015	15–16

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE****pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Extinderea la 4 benzi a drumului dintre Poarta 7 și joncțiunea obiectivului «Pod rutier la km 0+540 al Canalului Dunăre—Marea Neagră» cu drumul care realizează legătura între Poarta 9 și Poarta 8 spre zona de nord a portului Constanța”**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Extinderea la 4 benzi a drumului dintre Poarta 7 și joncțiunea obiectivului «Pod rutier la km 0+540 al Canalului Dunăre—Marea Neagră» cu drumul care realizează legătura între Poarta 9 și Poarta 8 spre zona de nord a portului Constanța”, prevăzuți în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Finanțarea obiectivului de investiții prevăzut la art. 1 se realizează din fonduri externe nerambursabile, prin Programul operațional Infrastructură mare 2014—2020,

Programul operațional Transport 2021—2027 și de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

Art. 3. — Finanțarea obiectivului de investiții prevăzut la art. 1 se realizează cu respectarea legislației în domeniul ajutorului de stat.

Art. 4. — Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, prin Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța, răspunde de modul de utilizare a sumelor aprobate potrivit prevederilor prezentei hotărâri.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

Ministrul dezvoltării,
lucrărilor publice și administrației,
Cseke Attila-Zoltán

Viceprim-ministru,
ministrul transporturilor și infrastructurii,
Sorin Mihai Grindeanu

Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 8 iunie 2022.
Nr. 755.

ANEXĂ

CARACTERISTICILE PRINCIPALE ȘI INDICATORII TEHNICO-ECONOMICI**ai obiectivului de investiții „Extinderea la 4 benzi a drumului dintre Poarta 7 și joncțiunea obiectivului «Pod rutier la km 0+540 al Canalului Dunăre—Marea Neagră» cu drumul care realizează legătura între Poarta 9 și Poarta 8 spre zona de nord a portului Constanța”**

Titular: Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

Beneficiar: Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța

Amplasament: teritoriul localităților Constanța și Agigea, județul Constanța, în afara portului Constanța, între sensul giratoriu existent din capătul estic al autostrăzii A4 și porțile P7 și P9 de acces în port

Indicatori tehnico-economici:

Valoarea totală a investiției (inclusiv TVA)

(în prețuri valabile la data 1.07.2021; 1 euro = 4,9261 lei),

mii lei 179.263

din care:

— construcții + montaj (inclusiv TVA)

mii lei 130.204

Eșalonarea investiției:

— Anul I INV/C + M

mii lei/mii lei 48.000/35.000

— Anul II INV/C + M

mii lei/mii lei 48.000/35.000

— Anul III INV/C + M

mii lei/mii lei 48.000/35.000

— Anul IV INV/C + M

mii lei/mii lei 35.263/25.204

Capacități:

— Drum cu 4 benzi în exteriorul portului

L = 2,5 km

— Pasaj rutier denivelat

L = 420 m

— Drum cu 2 benzi în exteriorul portului

L = 0,7 km

— Sensuri giratorii noi

1 bucată

Durata de execuție a investiției:

45 de luni

Factori de risc

Obiectivul de investiții se va proteja antisismic conform Normativului „Cod de proiectare seismică” P 100-1/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Finanțarea investiției

Finanțarea obiectivului de investiții se realizează din fonduri externe nerambursabile, prin Programul operațional Infrastructură mare 2014—2020, Programul operațional Transport 2021—2027 și de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU RESURSE MINERALE

ORDIN

privind aprobarea licenței de concesiune pentru explorare acordate în urma concursului public de oferte — Runda 98/2019, perimetrul Roșioara, județul Vâlcea

Având în vedere art. 13 și art. 21 alin. (1¹) din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 4 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.419/2009 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, cu modificările ulterioare,

președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Licența de concesiune pentru explorare nr. 24.531/2022 privind explorarea resurselor de lignit din perimetrul Roșioara, județul Vâlcea, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea BICA — S.R.L., cu sediul în comuna Orlești, satul Procopoia, cod unic de înregistrare 6428635, în calitate de concesionar.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,
Sorin-Călin Gal

București, 2 iunie 2022.
Nr. 95.

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU RESURSE MINERALE

ORDIN

privind aprobarea unor licențe de concesiune pentru exploatare

Având în vedere art. 13 și art. 21 alin. (1²) lit. a) din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 4 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.419/2009 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, cu modificările ulterioare,

președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 3.526/2002 privind exploatarea resurselor de apă minerală terapeutică din perimetrul Sărata Monteoru 1, județul Buzău, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea MONTEORU — S.A., identificată prin cod unic de înregistrare 1174552, în calitate de concesionar.

Art. 2. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 17.733/2014 privind exploatarea resurselor de apă minerală naturală din perimetrul Izvorul Cetății, județul Brașov, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea IZVORUL CETĂȚII CRIZBAV — S.R.L., identificată prin cod unic de înregistrare 25539702, în calitate de concesionar.

Art. 3. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 19.661/2016 privind exploatarea resurselor de apă minerală terapeutică și nămol terapeutic din perimetrul Sângeorgiu de Mureș — Băi, județul Mureș, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea BĂILE SĂRATE — S.R.L., identificată prin cod unic de înregistrare 6753350, în calitate de concesionar.

Art. 4. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 20.612/2017 privind exploatarea resurselor de bazalt din perimetrul Vorța Dedii, județul Hunedoara, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea BELEVION GEOTOPO — S.R.L., identificată prin cod unic de înregistrare 10818431, în calitate de concesionar.

Art. 5. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 22.377/2019 privind exploatarea resurselor de apă geotermală și apă minerală terapeutică din perimetrul Toplița — Ștrand Urmanczy, județul Harghita, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea EVERDUR — S.R.L., identificată prin cod unic de înregistrare 16230235, în calitate de concesionar.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,
Sorin-Călin Gal

București, 2 iunie 2022.
Nr. 96.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

ORDIN**pentru publicarea acceptării amendamentelor la anexa Protocolului din 1997 privind amendarea Convenției internaționale din 1973 pentru prevenirea poluării de către nave, așa cum a fost modificată prin Protocolul din 1978 referitor la aceasta (anexa VI la MARPOL, revizuită 2021), adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.328(76) a Comitetului pentru protecția mediului marin**

Având în vedere Referatul Direcției transport naval nr. 19.305/1.059 din 23.05.2022 de aprobare a Ordinului viceprim-ministrului, ministrul transporturilor și infrastructurii, pentru publicarea acceptării amendamentelor la anexa Protocolului din 1997 privind amendarea Convenției internaționale din 1973 pentru prevenirea poluării de către nave, așa cum a fost modificată prin Protocolul din 1978 referitor la aceasta (anexa VI la MARPOL, revizuită 2021), adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.328(76) a Comitetului pentru protecția mediului marin,

ținând cont de prevederile art. 16 alin. (2) lit. f) pct. (iii) și ale art. 16 alin. (2) lit. g) pct. (ii) din Convenția internațională din 1973 pentru prevenirea poluării de către nave, așa cum a fost modificată prin Protocolul încheiat la Londra la data de 17 februarie 1978, la care România a aderat prin Legea nr. 6/1993,

în temeiul prevederilor art. 4 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 42/1997 privind transportul maritim și pe căile navigabile interioare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

viceprim-ministrul, ministrul transporturilor și infrastructurii, emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se publică amendamentele la anexa Protocolului din 1997 privind amendarea Convenției internaționale din 1973 pentru prevenirea poluării de către nave, așa cum a fost modificată prin Protocolul din 1978 referitor la aceasta (anexa VI la MARPOL, revizuită 2021), adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MEPC.328(76) a Comitetului

pentru protecția mediului marin, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Autoritatea Navală Română va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la 1 noiembrie 2022.

Viceprim-ministru,
ministrul transporturilor și infrastructurii,
Sorin Mihai Grindeanu

București, 6 iunie 2022.

Nr. 999.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 bis, care se poate achiziționa de la Biroul pentru relații cu publicul din Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 22

din 4 mai 2022

Dosar nr. 241/1/2022

Completul compus din:

Daniel Grădinaru

— președintele Secției penale
a Înaltei Curți de Casație
și Justiție — președintele
completului

Francisca Maria Vasile

— judecător la Secția penală

Ioana Bogdan

— judecător la Secția penală

Laura Mihaela Soane

— judecător la Secția penală

Anca Mădălina Alexandrescu

— judecător la Secția penală

Simona Elena Cîrnaru

— judecător la Secția penală

Leontina Șerban

— judecător la Secția penală

Gheorghe Valentin Chitidean

— judecător la Secția penală

Adriana Ispas

— judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de către Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, prin care, în baza art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, raportat la art. 475 din Codul de procedură penală, solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „*Dacă, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 338 alin. (2) din Codul penal, fapta oricărei persoane de a modifica starea locului are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație, sintagmă prevăzută distinct de art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice?*”.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) raportat la art. 473 alin. (8) din Codul de procedură penală și art. 36 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Ședința este prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Daniel Grădinaru.

La ședința de judecată participă doamna Elena Rosana Bota, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, domnul Gheorghe Valentin Chitidean, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Ecaterina Nicoleta Eucarie, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de către judecătorul-raportor, acesta fiind comunicat părților potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Totodată, a învederat că, drept urmare a solicitărilor formulate în temeiul art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, la dosarul cauzei au fost depuse puncte de vedere asupra problemei de drept supuse dezlegării.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, a acordat cuvântul în dezbateri.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării.

Astfel, sesizarea a fost formulată de una dintre instanțele prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv de către Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, cauza se află în ultimul grad de jurisdicție, soluționarea pe fond a cauzei depinde de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării, iar problema de drept supusă analizei nu a primit o rezolvare anterioară printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs în curs de soluționare.

Pe fondul sesizării, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna procuror Nicoleta Ecaterina Eucarie, a solicitat admiterea sesizării și pronunțarea unei decizii prin care chestiunea de drept supusă dezlegării să primească o rezolvare în sensul că, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 338 alin. (2) din Codul penal, fapta oricărei persoane de a modifica starea locului are în vedere, în mod previzibil, și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație.

Astfel, s-a arătat că elementul material, în cazul laturii obiective a celei de-a doua infracțiuni prevăzute de art. 338 alin. (2) din Codul penal, constă în *modificarea stării locului sau ștergerea urmelor accidentului de circulație fără acordul echipei de cercetare la fața locului, având ca urmare imediată crearea unei stări de pericol pentru valorile sociale ocrotite.*

S-a apreciat că fapta unei persoane de a modifica starea locului are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație, aceasta putând fi subsumată tipicității obiective a infracțiunii prevăzute de art. 338 alin. (2) din Codul penal, arătând că în literatura de specialitate s-a exprimat opinia conform căreia modificarea stării locului sau ștergerea urmelor accidentului de circulație se poate realiza prin diverse acțiuni, cum ar fi schimbarea poziției vehiculului.

Infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificare sau ștergere a urmelor acestuia, prevăzută de art. 338 alin. (2) din Codul penal, este o infracțiune de pericol ce are ca obiect juridic principal relațiile sociale privind siguranța circulației pe drumurile publice care presupun prezența la fața locului atât a celui implicat în accidentul rutier, cât și a vehiculelor implicate, în poziția în care au rămas după producerea accidentului.

Fiind o infracțiune de pericol abstract, legiuitorul prezumă în mod absolut că adoptarea conduitei prohibite de norma de incriminare creează starea de pericol. În aceste condiții, scopul urmărit de autor este nerelevant, fiind suficient ca acesta să fi acceptat cel puțin că, prin modificarea locului accidentului, creează riscul de compromitere a investigației rutiere, indiferent dacă și-a propus sau nu o atare finalitate.

Totodată, s-a precizat că un alt argument important în sprijinul acestei opinii este cel criminalistic, legiuitorul acordând

o importanță deosebită situației locului și stării celorlalte mijloace materiale de probă. În concluzie, mutarea autovehiculului implicat într-un accident care a avut drept urmare decesul sau vătămarea unei persoane este echivalentă cu modificarea locului faptei, prin mutarea instrumentului utilizat la săvârșirea infracțiunii.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că, din perspectiva art. 7 al Convenției europene a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, legea este considerată ca fiind previzibilă atunci când justițiabilul poate să cunoască, din redactarea dispoziției relevante, care sunt faptele care îi angajează răspunderea penală și ce pedeapsă riscă pentru acțiunea săvârșită. Or, conducătorul auto, presupus a fi implicat într-un accident rutier, cunoaște legislația rutieră, condiție obligatorie pentru dobândirea dreptului de a conduce autovehicule.

Răspunzând întrebării adresate de unul dintre membrii Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în sensul dacă sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate a sesizării formulate, doamna procuror a precizat că, astfel cum a arătat anterior, aceste condiții sunt îndeplinite.

Constatând că nu sunt alte întrebări de formulat din partea membrilor completului, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de sesizare din data de 1 februarie 2022, Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 338 alin. (2) din Codul penal, fapta oricărei persoane de a modifica starea locului are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație, sintagmă prevăzută distinct de art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice?”

II. Expunerea succintă a cauzei

Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, este investită, în ultimul grad de jurisdicție, cu soluționarea apelului formulat de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Fetești, părțile civile C. și D., precum și de către partea responsabilă civilmente F. împotriva Sentinței penale nr. 156 din data de 26 octombrie 2020 a Judecătoria Fetești, pronunțată în Dosarul nr. 4.091/229/2018.

Prin sentința penală menționată s-au dispus următoarele:

În baza art. 396 alin. (6) din Codul de procedură penală raportat la art. 16 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală s-a dispus încetarea procesului penal față de inculpatul A. în ceea ce privește săvârșirea la data de 25.04.2015 a infracțiunilor de ucidere din culpă, prevăzută de art. 192 alin. (2) din Codul penal, și părăsire a locului accidentului ori modificare sau ștergere a urmelor acestuia, prevăzută de art. 338 alin. (2) din Codul penal.

În baza art. 396 alin. (2) din Codul de procedură penală a fost condamnat inculpatul B. la pedeapsa de 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă, prevăzută de art. 192 alin. (2) din Codul penal, faptă comisă la data de 25.04.2015.

În baza art. 396 alin. (2) din Codul de procedură penală a fost condamnat inculpatul B. la pedeapsa de 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de părăsire a locului accidentului ori modificare sau ștergere a urmelor acestuia, prevăzută de art. 338 alin. (2) din Codul penal, faptă comisă la data de 25.04.2015.

În baza art. 38 alin. (1) din Codul penal și art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal au fost contopite cele două pedepse a câte 2 ani închisoare aplicate inculpatului B. și s-a aplicat acestuia pedeapsa cea mai grea, de 2 ani închisoare, la care s-a adăugat un spor de o treime din cealaltă pedeapsă, respectiv 8 luni închisoare, în final pedeapsa rezultantă fiind de 2 ani și 8 luni închisoare.

În baza art. 91 alin. (1) din Codul penal s-a dispus suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale pe durata unui termen de supraveghere de 4 ani, stabilit conform art. 92 din Codul penal, termen care se calculează de la data rămânerii definitivă a sentinței.

A fost încredințată supravegherea inculpatului Serviciului de Probațiune Ialomița. În baza art. 93 alin. (1) din Codul penal a fost obligat inculpatul la respectarea unor măsuri de supraveghere pe durata termenului de încercare, iar în baza art. 93 alin. (2) din Codul penal s-a impus ca inculpatul să respecte o serie de obligații pe durata termenului de supraveghere.

În baza art. 93 alin. (3) din Codul penal coroborat cu art. 404 alin. (2) din Codul de procedură penală s-a impus ca inculpatul să respecte obligația de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, pe o perioadă de 120 de zile, la una din următoarele două entități: Complexul de Servicii Sociale (Căminul de bătrâni) din Țândărei sau la Spitalul Orășenesc Țândărei.

În baza art. 404 alin. (2) din Codul de procedură penală s-a atras atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 96 alin. (1), (2) și (4) din Codul penal.

În temeiul art. 397 din Codul de procedură penală raportat la art. 25 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost lăsată nesoluționată acțiunea civilă formulată de părțile civile C., D. și E. pentru repararea prejudiciului cauzat prin fapta inculpatului A.

A fost reținută culpa comună și egală a celor doi inculpați în producerea accidentului rutier.

În temeiul art. 397 din Codul de procedură penală raportat la art. 25 din Codul de procedură penală a fost admisă în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă E. — decedată pe parcursul procesului, continuată prin moștenitori C. și D. pentru repararea prejudiciului cauzat prin fapta inculpatului B.

A fost obligată partea responsabilă civilmente F. să plătească părților civile C. și D., în calitate de moștenitori ai părții civile decedate E., suma de 2.856 lei cu titlu de daune materiale și suma de 40.000 euro, echivalent în lei la cursul BNR de la data plății, cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 din Codul de procedură penală raportat la art. 25 din Codul de procedură penală a fost admisă în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă C., pentru repararea prejudiciului cauzat prin fapta inculpatului B.

A fost obligată partea responsabilă civilmente F. să plătească părții civile C. suma de 40.000 euro, echivalent în lei la cursul BNR de la data plății, cu titlu de daune morale.

În temeiul art. 397 din Codul de procedură penală raportat la art. 25 din Codul de procedură penală a fost admisă în parte acțiunea civilă formulată de partea civilă D. pentru repararea prejudiciului cauzat prin fapta inculpatului B.

A fost obligată partea responsabilă civilmente F. să plătească părții civile D. suma de 10.000 euro, echivalent în lei la cursul BNR de la data plății, cu titlu de daune morale.

S-a luat act că părțile civile au înțeles să solicite cheltuieli de judecată pe cale separată.

A fost respinsă în rest acțiunea civilă formulată de părțile civile E., C. și D. pentru repararea prejudiciului cauzat prin fapta inculpatului B., ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut că la data de 25.04.2015, în jurul orei 15.45, inculpatul B., în timp ce conducea autoturismul marca M. pe DN N. din direcția Slobozia către Constanța, când a ajuns în dreptul alveolei din fața restaurantului P. din orașul Țândărei, a fost surprins de apariția pe sensul său de mers a autoturismului marca R., ca urmare a acestui fapt, conducătorul auto a virat la stânga pătrunzând pe contrasens, vehiculul intrând într-un regim de rulare-derapare, iar pe parcurs a lovit din față bicicleta condusă de numitul G., basculându-l pe acesta peste capota motorului, iar după spargerea parbrizului, proiectându-l pe carosabil; după producerea evenimentului rutier inculpatul a modificat starea locului accidentului fără încuviințarea organelor de poliție.

La data de 25.04.2015, în jurul orei 15.45, inculpatul A., aflându-se la volanul autoturismului marca R., fiind staționat în alveola din fața restaurantului P. din orașul Țândărei, a inițiat o manevră de mers înapoi, obturând progresiv banda corespunzătoare direcției de mers Slobozia—Constanța de pe DN N., provocând accidentul rutier soldat cu decesul biciclistului G., iar după producerea evenimentului a modificat starea locului accidentului fără încuviințarea organelor de poliție.

În concret, cu privire la chestiunea de drept invocată, s-a reținut că inculpații au modificat starea locului accidentului prin schimbarea poziției vehiculelor implicate în accidentul rutier în sensul parcării acestora paralel cu bordura, fără a fi lăsate în poziția rezultată în urma accidentului.

Fiind sesizată cu apelul declarat de Parchetul de pe lângă Judecătoria Fetești, părțile civile C. și D., precum și de partea responsabilă civilmente F. în ședința publică din data de 1 februarie 2022, Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, din oficiu, a pus în discuția părților sesizarea, în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept expuse în preamboul.

III. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

Instanța de sesizare a analizat modificările legislative privind chestiunea de drept în discuție și, în acest cadru, a constatat că în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în forma inițială a actului normativ, infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificare sau ștergere a urmelor acestuia a fost incriminată prin art. 81 alin. (1), care prevedea că *părăsirea locului accidentului fără încuviințarea poliției ori a procurorului care efectuează cercetarea locului faptei, precum și modificarea sau ștergerea urmelor accidentului de către conducătorul oricărui vehicul angajat într-un accident de circulație de pe urma căruia a rezultatuciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane ori dacă accidentul s-a produs ca urmare a unei infracțiuni se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.*

În forma inițială a actului normativ, art. 69 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice prevedea că un conducător implicat într-un accident de circulație din care a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății unei persoane este obligat să ia măsuri de anunțare imediată a poliției, să nu modifice sau să șteargă urmele accidentului și să nu părăsească locul faptei.

Ulterior, prin Legea nr. 49/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, a fost modificat conținutul normei de incriminare, iar infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificare sau ștergere a urmelor acestuia, prevăzută de art. 89 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 (forma în urma republicării actului normativ), sancționa fapta oricărei persoane de a modifica starea locului sau de a șterge urmele accidentului de circulație din care a rezultatuciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, fără acordul echipei de cercetare la fața locului.

Prin Legea nr. 49/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice a fost modificat și conținutul obligațiilor conducătorilor vehiculelor implicate în accidente rutiere în urma cărora a rezultatuciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane.

Astfel, prin art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (forma în urma republicării actului normativ) s-a prevăzut că este interzis oricărei persoane să schimbe poziția vehiculului implicat într-un accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, să modifice starea locului sau să șteargă urmele accidentului, fără încuviințarea poliției.

În acest cadru, instanța de trimitere a constatat că, în ceea ce privește obligațiile conducătorilor vehiculelor implicate în accidente rutiere în urma cărora a rezultatuciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, legiuitorul a utilizat trei sintagme distincte (*schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație, modificarea stării locului și ștergerea urmelor accidentului*), în timp ce la incriminarea infracțiunii de părăsire a locului accidentului ori modificare sau ștergere a urmelor acestuia, legiuitorul a utilizat doar două sintagme (*modificarea stării locului și ștergerea urmelor accidentului*), fără a se prevedea că schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație constituie infracțiunea incriminată de art. 89 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

Ulterior, infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificare sau ștergere a urmelor acestuia a fost preluată în noul Cod penal, fiind utilizate aceleași sintagme, respectiv *„modificarea stării locului” și „ștergerea urmelor accidentului”*.

Instanța de trimitere a constatat că, față de interpretarea istorico-teleologică a normelor legale anterior indicate și față de interpretarea literală a prevederilor art. 338 alin. (2) din Codul penal, transpare chestiunea de drept invocată, respectiv dacă simpla schimbare a poziției unui vehicul implicat într-un accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, fără a se reconfigura starea locului prin indicarea unui alt loc al accidentului în raport cu poziția ulterioară a vehiculului, atrage reținerea infracțiunii de părăsire a locului accidentului ori modificare sau ștergere a urmelor acestuia, prevăzută de art. 338 alin. (2) din Codul penal.

Curtea de Apel București, Secția a II-a penală, a constatat că există două opinii cu privire la chestiunea de drept invocată, iar pentru a nu se antepununa a prezentat argumentele care fundamentează aceste soluții.

Într-o primă opinie s-a apreciat că fapta oricărei persoane de a modifica starea locului are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, întrucât menținerea poziției vehiculelor implicate în accident reprezintă premisa esențială a unei corecte reconfigurări a modalității de producere a accidentului de circulație, fiind esențială pentru stabilirea dinamicii producerii accidentului de circulație.

Chiar dacă prevederile art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice precizează în mod distinct ipoteza schimbării poziției vehiculului, s-a apreciat că schimbarea stării locului include și această ipoteză, întrucât locul faptei ulterior accidentului este determinat atât de suprafață, cât și de obiectele purtătoare de probe, fiind astfel inclus vehiculul implicat în accidentul rutier.

Sub acest aspect, în literatura de specialitate s-a arătat că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 338 alin. (2) din Codul penal, elementul material constă în modificarea stării locului sau ștergerea urmelor accidentului de circulație, fiind avute în vedere exemplificativ: schimbarea poziției vehiculului, ștergerea urmelor de frânare, înlăturarea unor semne de circulație, mutarea cadavrului victimei în altă poziție decât cea rezultată în urma accidentului, revopsirea autovehiculului după accident pentru ștergerea urmelor (a se vedea Cristina Rotaru, Andra-Roxana Trandafir, Valerian Cioclei — *Drept penal. Partea specială II*, ediția a 2-a, Editura C.H. Beck, 2018, p. 454).

Cu privire la această opinie, în practica judiciară s-a precizat că infracțiunea în discuție este una de pericol abstract, legiuitorul prezumând în mod absolut că adoptarea conduitei prohibite de norma de incriminare cauzează o stare de pericol, iar scopul urmărit de autor este lipsit de semnificație penală, fiind suficient ca acesta să fi acceptat că prin modificarea locului accidentului creează riscul de compromitere a investigației rutiere, indiferent că și-a propus o atare finalitate sau nu.

Într-o a doua opinie s-a apreciat că fapta oricărei persoane de a modifica starea locului nu are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație.

S-a opinat că legiuitorul utilizează în art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice trei sintagme diferite privind obligațiile în cazul unui accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, pe când art. 338 alin. (2) din Codul penal incriminează acțiunile prevăzute doar de două sintagme, respectiv modificarea stării locului și ștergerea urmelor accidentului, fără a se prevedea că schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație constituie infracțiune.

Legiuitorul utilizează trei sintagme diferite în ceea ce privește obligațiile în cazul unui accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, iar incriminarea face referire doar la două sintagme.

În consecință, simpla schimbare a poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație nu constituie infracțiunea incriminată de art. 338 alin. (2) din Codul penal, ci reprezintă contravenție, conform art. 95 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

S-a susținut că o interpretare contrară reprezintă o soluție care încalcă principiul fundamental al legalității incriminării prevăzut de art. 1 alin. (1) din Codul penal, care nu permite nici incriminarea prin analogie, nici aplicarea prin analogie a unei dispoziții penale în detrimentul persoanei acuzate, „*chiar dacă*

o asemenea incriminare s-ar putea justifica prin raportare la faptul că menținerea poziției autovehiculului este, de regulă, esențială pentru determinarea dinamicii producerii accidentului rutier”.

În cazul în care se părăsește locul accidentului, ceea ce implică schimbarea poziției vehiculului implicat în accidentul de circulație, în literatura de specialitate s-a arătat că se reține doar infrafracțiunea de părăsire a locului accidentului, prevăzută de art. 338 alin. (1) din Codul penal, deși se produce și urmarea imediată a infracțiunii prevăzute de art. 338 alin. (2) din Codul penal, respectiv starea de pericol adusă relațiilor sociale privind aflarea adevărului în ceea ce privește modalitatea de producere și dinamica accidentului de circulație din care a rezultat vătămarea sau uciderea victimei.

În schimb, în situația în care unul dintre conducătorii de vehicul implicați în accident, înainte să abandoneze locul impactului, coboară și înlătură eventuale urme de pe carosabil ori schimbă poziția corpului victimei sau a bunurilor rămase, se apreciază că sunt incidente regulile concursului de infracțiuni (a se vedea G. Bodoroncea, V. Cioclei, I. Kuglay, L.V. Lefterache, T. Manea, I. Nedelcu, F.M. Vasile — *Codul penal. Comentariu pe articole*, ediția a 2-a, Editura C.H. Beck, 2016, p. 1137).

În plus, în literatura de specialitate, sintagma „*modificarea stării locului*” este definită ca fiind schimbarea sau transformarea elementelor suprafeței de teren pe care s-a produs accidentul de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, fără a fi inclusă schimbarea poziției vehiculului implicat în accidentul de circulație.

IV. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

Au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Suceava și Curtea de Apel Timișoara care, după caz, au făcut referire la opiniile onora dintre instanțele arondate.

Răspunsurile comunicate de Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Târgu Mureș și Curtea de Apel Brașov cuprind doar mențiunea neidentificării în jurisprudența acestora și a instanțelor arondate a unor hotărâri relevante pentru problema de drept ce face obiectul sesizării, fără a exprima un punct de vedere.

În materialul transmis de curțile de apel a fost identificată practică relevantă în materie la Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Iași, Judecătoria Brașov și Judecătoria Tulcea.

În urma consultării instanțelor de judecată, s-au evidențiat următoarele opinii:

Într-o primă opinie, susținută de Curtea de Apel București — Secția I penală (opinie majoritară), Curtea de Apel București — Secția a II-a penală (opinie majoritară), Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Arad, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Iași, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Sibiu, Tribunalul Teleorman, Tribunalul Timiș, Tribunalul Vaslui (o parte dintre judecători), precum și de către judecătorii sectoarelor 1—6 București, Judecătoria Alba Iulia, Judecătoria Alexandria, Judecătoria Bârlad, Judecătoria Bistrița, Judecătoria Giurgiu, Judecătoria Bolintin-Vale, Judecătoria Caransebeș,

Judecătoria Dorohoi, Judecătoria Fălticeni, Judecătoria Giurgiu, Judecătoria Liești, Judecătoria Lugoj, Judecătoria Suceava, Judecătoria Turnu Măgurele, Judecătoria Videle, precum și de către instanțele arondate Tribunalului Ilfov, s-a apreciat că „în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 338 alin. (2) din Codul penal, fapta oricărei persoane de a modifica starea locului are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație, sintagmă prevăzută distinct de art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice”.

În argumentarea opiniei exprimate, raportat la prevederile art. 338 alin. (2) din Codul penal, s-a apreciat că sintagma „starea locului” se referă în mod accesibil și previzibil inclusiv la poziția vehiculului implicat într-un accident de circulație.

După cum s-a reținut în considerentele Deciziei nr. 8 din 21 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 424 din 30 mai 2019, pronunțată de către Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, „*infracțiunea de părăsire a locului accidentului prevăzută de art. 338 din Codul penal este o infracțiune de pericol, având ca obiect juridic principal relațiile sociale privind siguranța circulației pe drumurile publice, care presupun prezența la fața locului a celui implicat în accidentul rutier, protejate fiind astfel și relațiile sociale privind înfăptuirea justiției, în contextul în care părăsirea locului accidentului poate avea repercusiuni asupra stabilirii modului în care s-a produs accidentul și asupra tragerii la răspundere a persoanelor vinovate*”.

S-a apreciat că poziția vehiculelor implicate în accident este o premisă esențială pentru stabilirea dinamicii producerii accidentului de circulație și, prin urmare, modificarea acestei poziții pune în pericol relațiile sociale privind înfăptuirea justiției, mai exact, aflarea adevărului privind dinamica producerii accidentului.

În același sens, întrucât chiar textul art. 338 alin. (2) din Codul penal face referire la „a modifica starea locului (...) fără acordul echipei de cercetare la fața locului”, sintagma „starea locului” ar trebui interpretată prin corelare cu legea procesual penală, care reglementează, conform art. 192 și următoarele din Codul de procedură penală, cercetarea la fața locului ca având drept scop constatarea directă în scopul determinării sau clarificării unor împrejurări de fapt ce prezintă importanță pentru stabilirea adevărului, iar procesul-verbal de cercetare la fața locului include „descrierea amănunțită a situației locului, a urmelor găsite, a obiectelor examinate și a celor ridicate, a poziției și stării celorlalte mijloace materiale de probă, astfel încât acestea să fie redată cu precizie și pe cât posibil cu dimensiunile respective”.

În acest sens s-a arătat că, deși prevederile art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice precizează în mod distinct ipoteza schimbării poziției vehiculului, schimbarea stării locului include și această ipoteză, întrucât locul faptei ulterior accidentului este determinat atât de suprafață, cât și de obiectele purtătoare de probe, fiind astfel inclus vehiculul implicat în accidentul rutier.

De altfel, situația premisă a infracțiunii în discuție o reprezintă producerea unui accident de circulație, astfel cum acesta este definit de art. 75 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, una din condițiile limitativ prevăzute de lege ale evenimentului fiind ca în acesta să fi fost implicat cel puțin un vehicul în mișcare.

În **a doua opinie**, susținută de Curtea de Apel Pitești, Tribunalul Caraș-Severin, Tribunalul Hunedoara, Tribunalul Vaslui (o parte dintre judecători), Judecătoria Huși, Judecătoria Iași, Judecătoria Reșița, Judecătoria Roșiori de Vede, Judecătoria Timișoara, Judecătoria Tulcea, Judecătoria Vaslui, Judecătoria Zimnicea, s-a apreciat că „în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 338 alin. (2) din Codul penal, fapta oricărei persoane de a modifica starea locului nu are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație, sintagmă prevăzută distinct de art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice”.

În argumentarea opiniei exprimate, instanțele amintite au precizat, în esență, că în cuprinsul art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice legiuitorul utilizează trei sintagme diferite privind obligațiile în cazul unui accident de circulație în urma cărui a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, respectiv „schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație”, „modificarea stării locului” și „ștergerea urmelor accidentului”, dintre care doar două sunt reluate și în conținutul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 338 alin. (2) din Codul penal, în care nu se regăsește și sintagma „schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație”.

În fine, așa cum s-a reținut în Decizia nr. 18/3.06.2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, nu trebuie să se piardă din vedere că prioritară este regula interpretării gramaticale sau literale, or dispozițiile de drept penal sunt de strictă interpretare, neputând fi aplicate extensiv, prin analogie, în defavoarea inculpatului.

V. **Opinia specialiștilor consultați**

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.

V.1. **Departamentul de Drept penal al Facultății de Drept din cadrul Universității din București** a opinat că, din perspectivă semantică, soluția problemei apare evidentă, în sensul că fapta de a modifica starea locului unui accident de circulație are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat în accident, concluzionându-se că textul nu poate fi suspectat de neclaritate ori de lipsă de previzibilitate.

Analizându-se argumentele ce ar putea valida opinia contrară din încheierea de sesizare, s-a arătat că pentru înțelegerea corectă a conținutului unei infracțiuni este necesar să ne raportăm la rațiunea incriminării, la valoarea pe care legiuitorul urmărește să o protejeze.

În cazul particular al infracțiunii prevăzute de art. 338 alin. (2) din Codul penal, pe lângă valoarea protejată în principal, respectiv siguranța circulației pe drumurile publice, mai sunt ocrotite, în subsidiar, relațiile privind înfăptuirea justiției, ca atare analiza elementului material trebuie să se raporteze și la valoarea ocrotită în subsidiar.

Din această perspectivă, *locul accidentului* reprezintă *locul faptei* din punct de vedere procesual penal, iar protejarea acestuia implică interzicerea oricăror activități care ar perturba o cercetare eficientă, fiind relevante dispozițiile art. 195 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală, cu privire la mențiunile obligatorii din procesul-verbal de cercetare la fața locului.

Opinia exprimată identifică rațiunea pentru care era necesară precizarea în art. 77 alin. (3) a interdicției schimbării poziției autovehiculului prin contrapunerea cu textul art. 79 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, care prevede că în cazul accidentelor fără victime conducătorii auto sunt obligați să scoată imediat vehiculele în afara părții carosabile.

V.2. Centrul de Cercetări în Științe Penale al Facultății de Drept a Universității de Vest din Timișoara, verificând sesizarea, în raport cu criteriile de admisibilitate stabilite de art. 475 din Codul de procedură penală, a apreciat că acestea sunt îndeplinite cumulativ.

Cu privire la fondul sesizării s-a exprimat opinia potrivit căreia dispozițiile art. 338 alin. (2) din Codul penal nu prevăd cu exactitate condițiile în care producerea unui accident de circulație generează obligația de a nu modifica sau șterge urmele accidentului, așa încât definirea acestei infracțiuni se face prin trimitere la legislația extrapenală, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, care constituie reglementarea-cadru în materia circulației pe drumurile publice.

S-a apreciat în cadrul opiniei exprimate că nu se poate disocia noțiunea de *schimbare a poziției autovehiculului* de noțiunea de *schimbare a stării locului*, fiindcă, de cele mai multe ori, schimbarea poziției autovehiculului modifică și starea locului. Prin *modificarea stării locului* se înțelege orice acțiune prin care o persoană realizează, după producerea accidentului de circulație, o schimbare voită care tinde să creeze confuzie sau să distorsioneze adevărul în procesul de stabilire a dinamicii accidentului de circulație sau de reconstituire ideatică.

În concret, trebuie analizat dacă simpla mutare a fost de natură să schimbe starea locului, să îngreuneze stabilirea dinamicii accidentului de către organele de anchetă, respectiv să împiedice stabilirea, cu acuratețe, a împrejurărilor producerii accidentului, însă analiza acestui aspect excedează obiectului sesizării.

Faptul că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice au un caracter redundant, în sensul că includ și ipoteza schimbării poziției vehiculului, nu înseamnă că legiuitorul a exclus caracterul infracțional al acesteia. Totodată, faptul că ipoteza schimbării poziției autovehiculului este inclusă în sintagma *modificarea stării locului* exclude ideea potrivit căreia ar exista o analogie *in malam parte*, întrucât analogia ar presupune o preluare a unei situații reglementate în altă normă, însă în cazul de față întregul raționament vizează un singur text de lege.

Drept urmare, opinia exprimată a fost în sensul că, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 338 alin. (2) din Codul penal, fapta oricărei persoane de a modifica starea locului poate avea în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație.

V.3. Departamentul de drept public din cadrul Facultății de Drept a Universității Titu Maiorescu, în opinia exprimată, având ca punct de pornire a analizei principiul legalității incriminării, prevăzut de art. 1 alin. (1) din Codul penal, a arătat că în cazul normei de la art. 338 alin. (2) din Codul penal a fost utilizată tehnica formulării descriptive, fiind enumerate comportamentele interzise, a căror îndeplinire realizează elementul material al infracțiunii, respectiv modificarea stării locului sau ștergerea urmelor accidentului de circulație.

În acest context, împrejurarea că în cuprinsul dispozițiilor art. 338 alin. (2) din Codul penal au fost preluate doar două

dintre cele trei comportamente interzise în art. 77 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice nu prezintă semnificația unei omisiuni a legiuitorului care ar putea fi suplinită prin includerea situațiilor de schimbare a poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație din care au rezultat consecințele mai sus menționate în noțiunea de modificare a stării locului accidentului, fiindcă ar avea loc o analogie în defavoarea inculpatului.

Principiul legalității incriminării impune interdicția analogiei în dreptul penal și obligația de a interpreta normele penale în mod strict. Analogia în defavoarea inculpatului a fost în mod constant considerată inadmisibilă în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Infraacțiunile prevăzute la art. 338 din Codul penal se comit numai cu intenție, subiectul activ al infracțiunii urmărind sau acceptând îngreunarea activității organelor competente de stabilire corespunzătoare a situației de fapt.

Așa cum s-a arătat în literatura de specialitate, *modificarea stării locului* implică schimbarea sau transformarea elementelor suprafeței de teren pe care s-a produs accidentul de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, iar *ștergerea urmelor accidentului de circulație* presupune o activitate de eliminare sau înlăturare a semnelor lăsate de evenimentul rutier (a se vedea V. Dobrinioiu, I. Pascu, M.A. Hotca, I. Chiș, M. Gorunescu, N. Neagu, C. Păun, M. Dobrinioiu, M.C. Sinescu, *Noul Cod penal comentat. Partea specială*, ed. a 2-a, Editura Universul Juridic, 2014, p. 735).

În concluzie, opinia exprimată a fost în sensul că schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație cu victime întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 338 alin. (2) din Codul penal doar în condițiile în care acțiunea făptuitorului produce sau urmărește producerea consecinței prevăzute de norma de incriminare, aceea de modificare a stării locului, respectiv urmărește inducerea în eroare a organelor competente cu privire la locul producerii accidentului, în beneficiul conducătorului auto.

VI. Examenul jurisprudenței în materie

VI.1. Jurisprudența națională relevantă

În materialul transmis de curțile de apel a fost identificată practică relevantă în materie la Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Iași, Judecătoria Brașov și Judecătoria Tulcea.

Astfel, prin Decizia penală nr. 482 din 16 februarie 2019 a Curții de Apel Constanța s-a admis apelul inculpatului și s-a schimbat încadrarea juridică din infracțiunea de părăsire a locului accidentului, prevăzută de art. 338 alin. (1) și (2) din Codul penal, în infracțiunea de părăsire a locului accidentului, prevăzută de art. 338 alin. (1) din Codul penal, fapta constând în aceea că, după lovirea victimei cu autoturismul, inculpatul l-a parcat pe marginea părții carosabile în apropierea locului accidentului, iar el a plecat din zonă.

S-a motivat, invocându-se art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, că părăsirea locului accidentului nu echivalează cu modificarea stării locului accidentului, deoarece ultima ipoteză se referă la schimbarea caracteristicilor suprafeței unde a avut loc accidentul, iar nu la schimbarea poziției autoturismului.

Prin Decizia penală nr. 768 din 9 noiembrie 2018, Curtea de Apel Iași a considerat că fapta inculpatului de a-și continua deplasarea, după ce a trecut cu autoturismul peste victima întinsă pe carosabil, realizează elementele de tipicitate ale unei singure infracțiuni de părăsire a locului accidentului, prevăzută

de art. 338 alin. (1) din Codul penal, în loc de două infracțiuni distincte aflate în concurs, una prevăzută de art. 338 alin. (1) din Codul penal, cealaltă prevăzută de art. 338 alin. (2) din Codul penal, cum greșit a reținut prima instanță.

Curtea a motivat că a modifica sau a șterge urmele unui accident presupune o atitudine subiectivă specială, nereținută însă în speță, care implică reaua-credință, deci un proces deliberativ urmat de acțiuni în direcția înșelării organelor de cercetare penală, a denaturării unor aspecte de fapt, deci o activitate care să meargă dincolo de simpla părăsire a locului respectiv.

Prin Încheierea nr. 333 din 11 mai 2021, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Judecătoriei Brașov a admis cererea de confirmare a renunțării la urmărirea penală pentru săvârșirea infracțiunii de părăsire a locului accidentului, prevăzută de art. 338 alin. (2) din Codul penal, constatând că sunt îndeplinite elementele de tipicitate ale acesteia, în ipoteza în care inculpatul, după ce a provocat un accident de circulație, a mutat autoturismul într-o parcare din apropiere, fără acordul echipei de cercetare, deși apoi a rămas la locul impactului și a participat la activitățile desfășurate de organele de cercetare penală.

Prin Sentința penală nr. 1.305 din 29 octombrie 2020, Judecătoria Tulcea a considerat că fapta conducătorului de a lua cu o platformă auto autoturismul de la fața locului accidentului de circulație înainte de sosirea organelor de poliție nu îndeplinește condițiile de tipicitate ale infracțiunii de părăsire a locului accidentului ori modificare sau ștergere a urmelor acestuia, prevăzută de art. 338 alin. (2) din Codul penal.

S-a motivat că textul legal menționat se referă doar la fapta de a modifica starea locului sau de a șterge urmele accidentului de circulație, or, în speță, inculpatul nu a modificat starea locului, în sensul de a schimba sau transforma elementele suprafeței de teren pe care s-a produs accidentul, și nici nu a eliminat sau înlăturat semnele lăsate de evenimentul rutier.

În consecință, a dispus achitarea inculpatului în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală.

VI.2. **Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție**

VI.2.1. Au fost identificate două decizii pronunțate de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală referitoare la infracțiunea de părăsire a locului accidentului, prevăzută de art. 338 din Codul penal:

— Decizia Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nr. 5/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 355 din 24 aprilie 2018, prin care, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 338 alin. (1) din Codul penal privind infracțiunea de părăsire a locului accidentului, s-a stabilit că termenul de rănire prevăzut de art. 75 lit. b) teza a II-a din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice se interpretează în sensul de leziuni traumatice sau afectare a sănătății unei persoane, a căror gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale (cel puțin o zi) ori printr-una din urmările prevăzute de art. 194 alin. (1) lit. a), c), d) și e) din Codul penal;

— Decizia Completului pentru dezlegarea unei chestiuni de drept în materie penală nr. 8/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 424 din 30 mai 2019, prin care s-a stabilit că rănirea uneia sau mai multor persoane, prevăzută de art. 75 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, cuprinsă în definiția accidentului de circulație ca situație premisă a infracțiunii de părăsire a locului accidentului, prevăzută de art. 338 alin. (1) din

Codul penal, nu are în vedere și autorânirea, când singura persoană rănită este însuși conducătorul singurului autovehicul implicat în accident.

VI.2.2. În ceea ce privește deciziile de speță, în urma documentării prealabile întocmirii prezentului raport, la nivelul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție nu a fost identificată jurisprudență referitoare la chestiunea ce constituie obiectul sesizării Curții de Apel București.

VI.3. **Jurisprudența Curții Constituționale**

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

VII. **Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului**

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

VIII. **Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție** nu a formulat un punct de vedere.

IX. **Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția judiciară**, în cuprinsul concluziilor formulate, a solicitat pronunțarea unei decizii prin care chestiunea de drept supusă dezlegării să primească rezolvarea în sensul că, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 338 alin. (2) din Codul penal, fapta oricărei persoane de a modifica starea locului are în vedere, în mod previzibil, și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație, sintagmă prevăzută distinct de art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

În raport cu criteriile de admisibilitate stabilite de art. 475 din Codul de procedură penală, s-a apreciat că acestea sunt îndeplinite cumulativ.

Cu privire la fondul sesizării s-a exprimat opinia potrivit căreia noua reglementare intitulată părăsirea locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia prevede două infracțiuni distincte cu același grad de pericol social generic.

Elementul material în cazul laturii obiective a celei de-a doua infracțiuni, prevăzută de art. 338 alin. (2) din Codul penal, constă în *modificarea stării locului sau ștergerea urmelor accidentului de circulație* fără acordul echipei de cercetare la fața locului, având ca urmare imediată crearea unei stări de pericol pentru valorile sociale ocrotite. Pentru existența infracțiunii este necesar ca accidentul de circulație să fi avut drept urmare uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane și să lipsească acordul echipei de cercetare la fața locului (polițist sau procuror) pentru o asemenea modificare.

S-a apreciat că fapta unei persoane de a modifica starea locului are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație, aceasta putând fi subsumată tipicității obiective a infracțiunii prevăzute de art. 338 alin. (2) din Codul penal.

În cuprinsul concluziilor formulate s-a arătat că infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificare sau ștergere a urmelor acestuia, prevăzută de art. 338 alin. (2) din Codul penal, este o infracțiune de pericol ce are ca obiect juridic principal relațiile sociale privind siguranța circulației pe drumurile publice, care presupun prezența la fața locului atât a celui implicat în accidentul rutier, cât și a vehiculelor implicate, în poziția în care au rămas după producerea accidentului.

Fiind o infracțiune de pericol abstract, scopul urmărit de autor este nerelevant, fiind suficient ca acesta să fi acceptat cel puțin

că prin modificarea locului accidentului creează riscul de compromitere a investigației rutiere, indiferent dacă și-a propus sau nu o atare finalitate.

Din punct de vedere criminalistic, locul accidentului prezintă o importanță deosebită pentru efectuarea cu acuratețe a unei cercetări, iar mutarea autovehiculului implicat într-un accident care a avut drept urmare decesul sau vătămarea unei persoane este echivalentă cu modificarea locului faptei, prin mutarea instrumentului utilizat la săvârșirea infracțiunii.

S-a susținut că încadrarea acțiunii analizate în contravenția prevăzută de art. 95 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nu se justifică, în condițiile în care chiar dispoziția legală menționată califică drept contravenție încălcarea prevederilor ordonanței de urgență numai dacă nu sunt întrunite elementele constitutive ale unei infracțiuni.

X. Dispoziții legale incidente

Articolul 338 din Codul penal. Părăsirea locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia

(1) Părăsirea locului accidentului, fără încuviințarea poliției sau a procurorului care efectuează cercetarea locului faptei, de către conducătorul vehiculului sau de către instructorul auto, aflat în procesul de instruire, ori de către examinatorul autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, implicat într-un accident de circulație, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta oricărei persoane de a modifica starea locului sau de a șterge urmele accidentului de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, fără acordul echipei de cercetare la fața locului.

(3) Nu constituie infracțiune părăsirea locului accidentului când:

a) în urma accidentului s-au produs doar pagube materiale;
b) conducătorul vehiculului, în lipsa altor mijloace de transport, transportă el însuși persoanele rănite la cea mai apropiată unitate sanitară în măsură să acorde asistență medicală necesară și la care a declarat datele personale de identitate și numărul de înmatriculare sau înregistrare a vehiculului condus, consemnate într-un registru special, dacă se înapoiază imediat la locul accidentului;

c) conducătorul autovehiculului cu regim de circulație prioritară anunță de îndată poliția, iar după terminarea misiunii se prezintă la sediul unității de poliție pe a cărei rază de competență s-a produs accidentul, în vederea întocmirii documentelor de constatare;

d) victima părăsește locul faptei, iar conducătorul de vehicul anunță imediat evenimentul la cea mai apropiată unitate de poliție.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, capitolul V Reguli de circulație secțiunea a 5-a Obligații în caz de accident

Articolul 77

(1) Conducătorul unui vehicul implicat într-un accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății unei persoane este obligat să ia măsuri de anunțare imediată a poliției, să nu modifice sau să ștergă urmele accidentului și să nu părăsească locul faptei.

(2) Orice persoană care este implicată sau are cunoștință de producerea unui accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia

sau a mai multor persoane, precum și în situația în care în eveniment este implicat un vehicul care transportă mărfuri periculoase este obligată să anunțe de îndată poliția și să apeleze numărul național unic pentru apeluri de urgență 112, existent în rețelele de telefonie din România.

(3) Este interzis oricărei persoane să schimbe poziția vehiculului implicat într-un accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, să modifice starea locului sau să ștergă urmele accidentului fără încuviințarea poliției care cercetează accidentul.

Articolul 79 alin. (1) litera a)

(1) Conducătorii de vehicule implicați într-un accident de circulație în urma căruia au rezultat numai avariile vehiculelor și/sau alte pagube materiale sunt obligați:

a) să scoată imediat vehiculele în afara părții carosabile ori, dacă starea vehiculelor nu permite acest lucru, să le deplaseze cât mai aproape de bordură sau acostament, semnalizându-le prezența.

[...]

Articolul 95 alin. (1)

(1) Încălcarea dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență, altele decât cele care întrunesc elementele constitutive ale unei infracțiuni, constituie contravenție și se sancționează cu avertisment ori cu amendă ca sancțiune principală și, după caz, cu una dintre sancțiunile contravenționale complementare prevăzute la art. 96 alin. (2).

[...]

XI. Opinia judecătorului-raportor

Opinia judecătorului-raportor a fost în sensul că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 338 alin. (2) din Codul penal privind infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia, fapta oricărei persoane de a modifica starea locului are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație.

XII. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, sub aspectul admisibilității acesteia, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală reține următoarele:

XII.1. Cu privire la admisibilitatea sesizării

În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

Examinând îndeplinirea acestor condiții în cauză, se constată că sunt îndeplinite condiția referitoare la existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimă instanță, Curtea de Apel București fiind investită ca instanță de apel, precum și condiția referitoare la nestatuarea anterioară de către instanța supremă în cadrul unui mecanism de unificare a practicii judiciare asupra chestiunii ce face obiectul sesizării.

Totodată, problema de drept este susceptibilă de a fi soluționată în mod diferit de instanțe, iar de lămurirea respectivei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată.

XII.2. **Cu privire la fondul chestiunii de drept**

În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 338 alin. (2) din Codul penal, fapta oricărei persoane de a modifica starea locului are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație, această modalitate concretă de comitere a infracțiunii nefiind exclusă prin simplul fapt că art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice enumeră distinct interdicția schimbării poziției vehiculului printre obligațiile generale în caz de accident de circulație.

Chestiunea de drept supusă dezlegării vizează tipicitatea infracțiunii de părăsire a locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia, prevăzute de art. 338 alin. (2) din Codul penal, ceea ce face necesară analiza infracțiunii în discuție.

Potrivit art. 338 alin. (2) din Codul penal, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani fapta oricărei persoane de a modifica starea locului sau de a șterge urmele accidentului de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, fără acordul echipei de cercetare la fața locului.

Situația premisă constă în existența unui accident de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, situație premisă ce pretinde efectuarea cercetării la fața locului și demararea cercetărilor penale necesare pentru constatarea existenței faptelor prevăzute de legea penală și pentru stabilirea răspunderii penale a celor responsabili de producerea accidentului de circulație și a consecințelor acestuia.

Așadar, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art. 338 alin. (2) din Codul penal îl constituie relațiile sociale privind siguranța circulației pe drumurile publice, infracțiunea fiind prevăzută în capitolul II intitulat *Infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice*, din titlul VII *Infracțiuni contra siguranței publice* din Partea specială a Codului penal, dar și relațiile sociale privind înfăptuirea justiției, deoarece prin modificarea stării locului sau prin ștergerea urmelor accidentului de circulație este evident că se aduce atingere aflării adevărului în cauza penală.

Spre deosebire de art. 338 alin. (1) din Codul penal, unde subiect activ nemijlocit poate fi doar conducătorul vehiculului, instructorul auto ori examinatorul autorității competente, subiectul activ al infracțiunii prevăzute de art. 338 alin. (2) din Codul penal poate fi orice persoană.

Elementul material al laturii obiective a infracțiunii în discuție se realizează prin două acțiuni, una constând în modificarea stării locului accidentului de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, cealaltă constând în ștergerea urmelor unui asemenea accident de circulație, în ambele cazuri lipsind acordul echipei de cercetare la fața locului.

Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru relațiile sociale privitoare atât la siguranța circulației pe drumurile publice, cât și la înfăptuirea justiției, raportul de cauzalitate rezultând *ex re* din materialitatea faptei.

Analiza infracțiunii relevă că rațiunea incriminării operate de art. 338 alin. (2) din Codul penal o constituie deopotrivă protejarea înfăptuirii justiției, consecința fiind aceea că elementul material al laturii obiective prin care se realizează infracțiunea se raportează și la această rațiune avută în vedere de către legiuitor.

Ca atare, orice modificare a stării locului accidentului sau ștergere a urmelor accidentului, fără acordul echipei de cercetare la fața locului realizează elementul material al infracțiunii.

Faptul că nu interesează scopul sau motivația avută în vedere de către autor este cu atât mai evident cu cât chiar situația premisă presupune un element *a priori* prin el însuși de o gravitate ridicată, respectiv existența unui accident de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane.

Prin urmare, în lipsa acordului echipei de cercetare, orice modificare a stării locului accidentului și orice ștergere a urmelor accidentului de circulație, având urmările grave menționate, duc la consumarea infracțiunii.

Particularitatea infracțiunii analizate este dată de prevederea chiar în textul de incriminare a cauzelor de tipicitate negativă sau de excludere pentru infracțiunea de părăsire a locului accidentului, cazuri în care fapta nu constituie infracțiunea de părăsire a locului accidentului.

Astfel, art. 338 alin. (3) din Codul penal prevede expres că părăsirea locului accidentului nu constituie infracțiune, printre altele, *b) în ipoteza în care conducătorul vehiculului, în lipsa altor mijloace de transport, transportă el însuși persoanele rănite la cea mai apropiată unitate sanitară în măsură să acorde asistență medicală necesară și la care a declarat datele personale de identitate și numărul de înmatriculare sau înregistrare a vehiculului condus, consemnate într-un registru special, dacă se înapoiază imediat la locul accidentului și c) în ipoteza în care conducătorul autovehiculului cu regim de circulație prioritară anunță de îndată poliția, iar după terminarea misiunii se prezintă la sediul unității de poliție pe a cărei rază de competență s-a produs accidentul, în vederea întocmirii documentelor de constatare.*

Se observă că ambele ipoteze implică schimbarea poziției autovehiculului.

Argumentul potrivit căruia cauzele de excludere operează doar în cazul infracțiunii prevăzute de art. 338 alin. (1) din Codul penal nu este valid, de vreme ce, de exemplu, în ipoteza de la lit. b), anterior citată, referința la art. 338 alin. (2) din Codul penal este evidentă și exclusivă, deoarece doar la art. 338 alin. (2) din Codul penal situația premisă expresă din textul de incriminare implică un accident de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane.

Ca atare, din prevederea de către legea penală în mod limitativ a cazurilor în care schimbarea poziției autovehiculului nu constituie infracțiune reiese că numai în aceste situații este exclus cu desăvârșire ca schimbarea poziției autovehiculului să realizeze tipicitatea infracțiunii.

De aceea, este eronată teza contrară din opinia exprimată în încheierea de sesizare, potrivit căreia simpla schimbare a poziției vehiculului implicat în accident nu ar realiza tipicitatea, dar și aici cu excepția — *nota bene* avansată de către emitentul opiniei juridice — ipotezei în care schimbarea poziției vehiculului ar conduce la reconfigurarea stării locului accidentului prin indicarea unui alt loc al accidentului.

Procedându-se în această manieră, se ajunge la configurarea subiectivă a tipicității unei infracțiuni de către interpretul normei juridice, în detrimentul configurării legale a tipicității și a excepțiilor de la aceasta efectuate expres de către legiuitor.

În argumentarea tezei menționate s-a mai afirmat că s-ar încălca principiul fundamental al legalității incriminării prevăzut de art. 1 alin. (1) din Codul penal, câtă vreme legiuitorul enumeră

doar în art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice obligația oricărei persoane de a nu schimba poziția vehiculului, fără să o mai prevadă însă în art. 338 alin. (2) din Codul penal.

Se observă că art. 77 alin. (3) prevede că este interzis oricărei persoane să schimbe poziția vehiculului implicat într-un accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, să modifice starea locului sau să ștergă urmele accidentului fără încuviințarea poliției care cercetează accidentul.

Textul menționat face parte dintr-o lege nepenală, respectiv din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, capitolul V intitulat *Reguli de circulație*, secțiunea a 5-a referitoare la *Obligații în caz de accident*.

Noul Cod penal a consacrat principiul legalității incriminării în art. 1 alin. (1), statuând că legea *penală* prevede faptele care constituie infracțiuni, spre deosebire de Codul penal anterior care prevedea în art. 2 că legea prevede care fapte constituie infracțiuni, pedepsele ce se aplică infractorilor și măsurile ce se pot lua în cazul săvârșirii acestor fapte.

După cum s-a observat în doctrină¹ noua formulare este corectă, deoarece subliniază că *legea penală* și nu legea, în general, prevede care fapte constituie infracțiuni.

Așadar, principiul legalității incriminării a fost adus în discuție în mod inadecvat, prin definiția sa legală impunând expres că doar legea penală prevede care fapte constituie infracțiuni.

Pe această cale, s-a ajuns la formularea concluziei eronate că, prin art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, legiuitorul a modificat atât conținutul constitutiv al infracțiunii de părăsire a locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor

acestuia, cât și obligațiile conducătorilor vehiculelor implicate în accidente rutiere, deși din nicio dispoziție legală nu reiese prima teză.

Prin urmare, tipicitatea infracțiunii prevăzute de art. 383 alin. (2) din Codul penal nu este restrânsă de o dispoziție nepenală, dedusă din numărul obligațiilor în caz de accident din cuprinsul art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

În fine, realizarea tipicității infracțiunii prevăzute de art. 338 alin. (2) din Codul penal în concret prin schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație în urma căruia a rezultat moartea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau a mai multor persoane, fără acordul echipei de cercetare la fața locului, reprezintă o chestiune de aplicare a legii penale, nicidecum o analogie în defavoarea persoanei acuzate.

Textul art. 338 alin. (2) din Codul penal este suficient de clar și de previzibil pentru a se înțelege exact de către orice destinatar în ce constă fapta oricărei persoane, care, fără acordul echipei de cercetare la fața locului, modifică starea locului sau șterge urmele accidentului de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane.

De altfel, prin *Hotărârea din 22 iunie 2000*, pronunțată în Cauza *Coeme și alții împotriva Belgiei*, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, s-a statuat obligația statelor membre de a defini clar infracțiunile și pedepsele pe care le reprimă. În *Hotărâre* (pct. 145) și în jurisprudența dezvoltată ulterior s-a afirmat că această condiție este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din formularea dispoziției relevante și, dacă este necesar, cu ajutorul interpretării instanțelor referitoare la aceasta, ce acte și omisiuni îi angajează răspunderea penală.

Pentru toate argumentele mai sus expuse, în temeiul art. 475 și 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, în Dosarul nr. 4.091/229/2018 (1.518/2021), prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 338 alin. (2) din Codul penal, fapta oricărei persoane de a modifica starea locului are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație, sintagmă prevăzută distinct de art. 77 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice” și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 338 alin. (2) din Codul penal privind infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia, „fapta oricărei persoane de a modifica starea locului are în vedere și schimbarea poziției vehiculului implicat într-un accident de circulație”.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pronunțată în ședință publică astăzi, 4 mai 2022.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **DANIEL GRĂDINARU**

Magistrat-asistent,
Elena Rosana Bota

¹ Antoniu G., în *Explicații preliminare ale Noului Cod penal*, vol. I, pag. 20, Ed. Universul Juridic, București, 2010.

ACTE ALE CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea și completarea Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.375/2015

În temeiul dispozițiilor art. 133 alin. (5) și (7) din Constituția României, republicată, și ale art. 23 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere dispozițiile art. 139 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitatea voturilor valabil exprimate, după caz, majoritate,

Secția pentru Judecători a Consiliului Superior al Magistraturii h o t ă r ă ș t e:

Art. I. — Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.375/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 970 din 28 decembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 114, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 114. — (1) Grefierul de ședință preia dosarele de la arhivă, sub semnătură, de regulă, cu două zile înaintea ședinței și afișează lista cauzelor cu cel puțin 24 de ore înaintea termenului de judecată, cu excepția situației în care acest termen nu poate fi respectat în cauzele urgente. În același termen lista cauzelor se publică pe pagina de internet a instanței. În alte cauze decât cele penale, la instanțele la care activitatea se desfășoară în 2—3 timpi, lista se afișează cel mai târziu cu o oră înainte de începerea ședinței.”

2. La articolul 114, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Președintele completului de judecată dispune întocmirea listei de ședință prin împărțirea cauzelor pe intervale orare, avându-se în vedere orele menționate pe citațiile emise ori cele comunicate anterior părților sau altor participanți la judecată. La stabilirea intervalelor orare pentru strigarea cauzelor se vor avea în vedere duratele de timp necesare pentru instrumentarea cauzelor, durata fiecărui interval fiind, de regulă, de cel mult două ore. Cauzele pot fi grupate pe intervale orare având în vedere și situațiile în care există identitate de părți sau de avocați ori de alți participanți în procedurile judiciare. Pentru cauzele complexe se recomandă fixarea unei ore distincte la finalul ședinței de judecată sau alocarea unei ședințe separate. Este recomandat ca judecătorul să nu stabilească în cadrul aceleiași ședințe de judecată mai multe cauze care să impună administrarea unui probatoriu complex.”

3. La articolul 118, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) pot să studieze dosarele și după începerea ședinței de judecată, în cadrul intervalelor orare alocate cauzelor respective, cu încuviințarea președintelui de complet.”

4. La articolul 121, alineatele (3)—(5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Strigarea cauzelor pentru amânare fără discuții se poate face doar în intervalul orar alocat grupului de cauze din care acestea fac parte, stabilit potrivit art. 114 alin. (2¹), de regulă, la începutul acestui interval.

(4) La cererea părților, instanța va putea lăsa cauza la a doua strigare cu respectarea intervalului orar prestabilit pentru grupul de cauze din care face parte și cauza respectivă.

(5) În cazul în care niciuna dintre părți nu se prezintă la strigarea cauzei, dosarul poate fi lăsat la sfârșitul intervalului orar alocat pentru grupul de cauze din care face parte cauza respectivă când, după o nouă strigare, în ordinea listei, se va proceda conform dispozițiilor procedurale. Pentru motive temeinice, președintele completului poate dispune luarea cauzelor într-o altă ordine decât cea înscrisă pe lista de ședință, cu respectarea intervalului orar stabilit.”

5. La articolul 131, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) Grefierul de ședință comunică părților sau, după caz, altor persoane prevăzute de lege hotărârea, în copie, în cel mult 3 zile de la data la care a fost redactată și semnată. În situațiile prevăzute la art. 427 alin. (2)—(4) din Codul de procedură civilă ori în alte cazuri în care legea prevede că hotărârea se comunică altor instituții sau autorități, în vederea îndeplinirii atribuțiilor care le revin, instanța comunică din oficiu copia legalizată a hotărârii judecătorești, realizată potrivit dispozițiilor art. 161 alin. (2).”

6. La articolul 161, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) La cerere se pot elibera copii legalizate ale hotărârilor judecătorești, dispozițiile art. 160 alin. (1)—(6) fiind aplicabile în mod corespunzător. Grefierul care eliberează copia solicită, dacă este necesar, primei instanțe informații referitoare la evidența căilor de atac.”

7. La articolul 161, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatele (2¹) și (2²), cu următorul cuprins:

„(2¹) Prin copie legalizată a hotărârii judecătorești, în sensul alin. (2), se înțelege copia care cuprinde ștampila instanței pe fiecare filă și mențiunea «conform cu originalul», precum și mențiuni privind modul în care aceasta a rămas definitivă sau irevocabilă și data rămânerii definitive sau irevocabile, după caz. Dacă hotărârea nu este definitivă sau a fost desființată, acest aspect se menționează pe copia legalizată eliberată.

(2²) Pentru eliberarea copiilor legalizate prevăzute la alin. (2) se percepe taxa judiciară de timbru prevăzută la art. 9 lit. I) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.”

8. La articolul 161, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) La cerere se pot elibera copii legalizate de pe înscrisurile aflate la dosarul cauzei, altele decât hotărârile judecătorești, dispozițiile alin. (1) fiind aplicabile în mod corespunzător.”

9. La articolul 161, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alineatele (3¹) și (3²), cu următorul cuprins:

„(3¹) Prin copie legalizată, în sensul alin. (3), se înțelege copia care cuprinde ștampila instanței pe fiecare filă și mențiunea «conform cu originalul» în cazul copiilor de pe actele emise de instanță sau, după caz, mențiunea «conform cu înscrisul aflat la dosar» în cazul copiilor de pe alte înscrisuri.

(3²) Pentru eliberarea copiilor legalizate prevăzute la alin. (3) se percepe taxa judiciară de timbru prevăzută la art. 9 lit. j) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, cu modificările și completările ulterioare.”

10. La articolul 161, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Cererile prevăzute la alin. (1), (2) și (3) se soluționează de instanța la care se află dosarul la momentul formulării cererii.”

11. La articolul 161, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:

„(6) Generarea și comunicarea copiilor legalizate ale hotărârilor judecătorești se pot face de greșta instanței și prin utilizarea unei aplicații informatice în cazul în care aceasta este disponibilă la nivelul instanței, dacă prin cererea de eliberare au fost indicate datele corespunzătoare în acest scop. În acest caz, copia legalizată cuprinde mențiunile arătate la alin. (2¹), cu excepția mențiunii «conform cu originalul», aplicate în format electronic pe ultima pagină, și semnătura electronică extinsă a instanței, care înlocuiește ștampila instanței și semnătura greșierului.”

Art. II. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii,
judecător **Marian Budă**

București, 26 mai 2022.

Nr. 1.522.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

